

#ASKDRAGHI VIDEO TEKSTI

Jautājumu par Eiropas tautsaimniecības atveseļošanas esam saņēmuši Facebook. Ismails no Itālijas jautā: "Kad Eiropa būs pilnībā atguvusies no recesijas?"

Vēlos teikt, ka Eiropa ir atguvusies no recesijas, bet recesija bijusi ļoti, ļoti smaga, iespējams – varam pat teikt samērā droši – vissmagākā recesija kopš pagājušā gadsimta 30. gadu Lielās recesijas.

Miljoniem cilvēku zaudēja darbu, un jauniešiem darbu atrast bija grūtāk nekā jebkad.

Tagad pagājuši četrarpus gadi, kopš Eiropas ekonomika nepārtraukti pieaugusi. Un nodarbinātības līmenis ir nepieredzēti augsts. Pēdējo trīsarpus gadu laikā radīti 7 miljoni darba vietu.

Taču mums jābūt uzmanīgiem – šie skaitļi slēpj dažādas realitātes.

Proti, konkrētāk runājot, nepieciešams uzlabot šo darbavietu kvalitāti. Ir daudzi īstermiņa darbi, nepilna darba laika darbi.

Tātad, stāvoklis noteikti uzlabojas, bet arvien jāturpina to uzlabot.

Noteikti to visu bija iespējams paveikt galvenokārt mūsu monetārās politikas rezultātā. Jo procentu likmes bijušas zemas ļoti ilgu laiku, un cilvēki patiešām varēja ņemt aizdevumus, pirkt mājokļus, veikt ieguldījumus un radīt darba vietas.

Tāpēc mums jāturpina iesāktais, neaizmirstot, kādas ir nopietnākās problēmas, bet situācija noteikti ir uzlabojusies.

Jans no Beļģijas raizējas par bezdarbu. Viņš rakstīja Twitter: "Iztēlojieties, ka mākslīgā inteliģence un roboti izraisa ļoti augstu jauniešu bezdarba līmeni. Kā uz to reaģēs ECB?"

Bažas par to, ka tehniskais progress izraisīs bezdarbu, manuprāt, ir tikpat vecas kā industriālā revolūcija, kuras laikā tās aizsākās.

Līdzšinējā pieredze liecina, ka darbavietu, kas radušās jaunu tehnoloģiju ieviešanas rezultātā, ir daudz vairāk, nekā darbavietu, kas šā iemesla dēļ likvidētas.

Un mēs šajā sakarā varam saglabāt pietiekamu optimismu.

Jāizpilda divi nosacījumi. Pirmkārt, priekšrocības, ko gūst nozares, kurās tiek ieviestas jaunās tehnoloģijas, jānodod tālāk ekonomikai kopumā, lai arī citās nozarēs varētu radīt jaunas darba vietas.

Otrs nosacījums ir šāds: cilvēkiem, kuri zaudē darbu nozarēs, kuras ietekmējušas jaunās tehnoloģijas, jāspēj atrast darbs citās tautsaimniecības nozarēs.

Un šīs korekcijas bieži ir sarežģītas un sāpīgas. Tāpēc nepieciešams zināms valdības atbalsts gan izglītības, gan apmācības jomā, lai cilvēku varētu apgūt jaunas iemaņas.

Viktorija, kura šobrīd dzīvo Francijā, vēlas zināt: "Kā var izmantot blokķēdes tehnoloģiju, lai stimulētu ekonomiku?"

Blokķēdes tehnoloģija ir patiešām daudzsološa. Pateicoties tai, daži procesi kļūs daudz ātrāki, nekā bija iepriekš.

Piemēram, rēķins, kuru nepieciešams nomaksāt. To iespējams paveikt zibenīgi un automātiski tūlīt pēc saņemšanas.

Tādējādi šī jaunā un daudzsološā tehnoloģija, domājams, veicinās ekonomiku un radīs daudzas priekšrocības.

Šī tehnoloģija mūs ir ļoti ieinteresējusi, taču tā joprojām nav droša centrālo banku darbībai, un tāpēc mums tā jāiepazīst labāk un sīkāk jāizpēta.

Tā kā šis izpētes process ir sarežģīts, mēs apvienojām spēkus ar Japānas Banku. Mēs ceram, ka šī tehnoloģija būs ļoti noderīga.

No Itālijas esam saņēmuši jautājumu par *Bitcoin*. Italo jautā: "Ja Jūs līdzīgi man būtu studējošs jauniešs, vai Jūs iegādātos *Bitcoin* un uzglabātu to kā drošības rezervi?"

Es nevaru norādīt, kas būtu jādara Italo. Taču, atklāti runājot, es šo lēmumu rūpīgi apsvērtu.

Saprotiet, šodienas euro arī rītdien būs euro. Tā vērtība ir stabila. *Bitcoin* vērtības svārstības ir milzīgas.

Visādā ziņā, šā iemesla dēļ es nesauktu *Bitcoin* par valūtu, bet ir vēl viens iemesls.

Eiropas Centrālā banka nodrošina euro. Dolāru nodrošina Federālo rezervju sistēma. Valūtas nodrošina centrālās bankas vai valdības. *Bitcoin* nenodrošina neviens.

Starp citu, esmu arī redzējis jūsu daudzus jautājumus par to, vai ECB gatavojas aizliegt *Bitcoin*, vai regulēt *Bitcoin* lietošanu.

Vēlos uzsvērt, ka ECB nav pienākuma to darīt.

Kristiāns no Nīderlandes uzdeva šādu jautājumu: "Vai, Jūsprāt, ES un ECB spēs ieviest pietiekamas reformas, lai spētu novērst vēl vienu lielu ekonomisko krīzi, pirms tā notikusi?"

Lai atbildētu uz šo jautājumu, lietderīgi būtu atskatīties vēsturē, un pajautāt sev, kāds bija šo valstu stāvoklis brīdī, kad tajās sākās krīze.

Kad sākās krīze, šīm valstīm bija četras būtiskas problēmas.

Pirmkārt, daudzu euro zonas valstu tautsaimniecības nebija konkurētspējīgas.

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

Otrkārt, bija augsts valsts parāda līmenis, un tāpēc valdībām nebija iespējas reaģēt uz krīzi, palielinot budžetu, un arī budžeta deficīts bija milzīgs.

Un arī privātā sektora parādi – gan mājsaimniecību, gan uzņēmumu parādi – bija lieli, kas nozīmēja, ka arī privātpersonas nespēja reaģēt uz pēkšņu ienākumu zaudēšanu, vairāk aizņemoties.

Finanšu sistēma, banku sistēma bija ļoti vāja un trausla, un mūsu monetārā savienība bija tik nepilnīga, ka tā nespēja efektīvi novērst krīzi.

Es teiktu, ka tagad sasniegts ievērojams progress visās šajās jomās.

Tagad daudzas tautsaimniecības ir konkurētspējīgākas, valsts parāda līmenis samazinājies, taču vēl daudz kas jāpaveic.

Privātā sektora parāda līmenis samazinājies – tas sakāms gan par mājsaimniecībām, gan uzņēmumiem, un ieviesti stingrāki finanšu sistēmas noteikumi. Un mūsu monetārajā savienībā esam izveidojuši vienotu banku uzraudzību.

Tātad, daudz kas mainījies, taču šim procesam jāturpinās – gan konkurētspējas jomā, parādu un monetārās savienības izveides jomā, padziļinot monetāro integrāciju.

Un valdības ļoti nopietni risina šos jautājumus.